

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 савт.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 савт.

РУСИЈА И БАЛКАН

Руско интересовање за наше Полуострво старије је датума и потиче из два разлога и мотива, а то су: чисто филантропски осећаји диктовани братским и хришћанским обзирима и дужностима према Балканским народима и тежња за слободним пролазом кроз мореузине.

Наша је намера да овом приликом ова питања, која су предмет честих дискусија, објаснимо начином, који је, с обзиром на данашње прилике, најцелиходнији и најгоднији.

Русија и Дарданели

Питање о мореузимама или такозвани Дарданелски проблем је био предмет великог интересовања како Русије, тако и свих великих сила, услед чега је и литература о овоме веома интересантна са својим мотивима, тенденцијама и разноликим гледиштима и схватањима.

Русија је одавна усредсредила своју пажњу на Босфор и Дарданеле, али то није резултат какве колонијално завојевачке политике, диктиране grubим империјализмом; на против тај мотив је у тесној зависности са животним питањем овога огромног царства, што ћемо то и објаснити.

Русија је највећа европска и светска држава са близу двеста милиона становника, али ако бацимо само један летимичан поглед на карту света, видићемо да је ово једина држава, која сразмерно својем пространству има најмање слободних, цеморских веза са иностранством и ако њене обале додирују два океана. Тако на пример, на северу је једино пристаниште од вредности Архангелск, али је пловидба на овој страни ограничена само на летње месеце. Друго слободно пристаниште је Владивосток на далеком истоку, на обалама Тихог Океана, које је удаљено од престонице за тринајест хиљада километара.

Прво пристаниште је удаљено од економског центра са близу три хиљаде километара, што значи да се возом путују три а за Владивосток једанајест да-

на! И према томе и кад би ова места била спојена са четворострукам паралелним железничким пругама, ипак не би било могућности да се даје прави полет руској трговини и индустрији; гране које се у последње време веома нагло развијају.

Истина има и других пристаништа као што су Петроград, Рига или Одеса и Севастопол као и друга од мање важности, али прва су у Балтичком Мору, где је марински саобраћај у великој зависности од Немачке, а друга су на Црном Мору које потпуно затварају мореузине којим господари Турска. Међутим имајући у виду огромност просторија и многољудност овога царства чија правилна државна функција зависи од привредне моћи, онда биће нам појмљиво да схватимо и оценимо све евентуалности, којима је изложен руски народ у случају каквог конфликта, а зато нам је најбоље мерило данашњи рат, јер не заборавимо да је велики наш савезник, због наведених узрока, који спречавају размену продуката, доведен у један доста тежак положај, што би било искључено да су морски путеви слободни.

Кад нам је све ово јасно биће нам лакше да појмимо и правилно оценимо и расудимо о многим туђим публикацијама којима је био предмет дискусије о Дарданелском проблему. Позната је чак и широј публици догма немачких пангерманиста, који су деценијама неуморно пропагирани ту лажну идеју да би отварање мореузина убрзало процес отуђивања енглеских посета у Азији и Африци. Али захваљујући трезвности државника наших савезника, а специјално енглеских дипломата, који су учили где је прави интерес Велике Британије, нису се завели том германском доктрином, којој је био једини циљ да маскира под земне и завојевачке планове Немачке, напротив то је још већма приближило оба народа и државе у толикој мери, да су се данас и Русија и Енглеска нашле у искреном савезу противу општег непријатеља, који је и проузроковао овај рат да би дао конкретни смисао својој

диктаторској и империјалистичкој политици. И не само Енглеска већ и цео образовани свет је правилно схватио историске тежње рускога народа који се бори како за опште добро свекоког људства, тако исто и ради обезбеђења свога националног бића. Јер сама егзистенција овога великог, даровитог, вредног и способног народа, условљава његову борбу којој је задатак да успостави такве одnose, која ће му зајемчити миран живот и дати подстрек за савремени културно-привредни напредак. То је природни закон, који базира и на свима морално-етичким принципима савременог друштва.

Слободно море, руски мореузи, отвориће врата богате Русије, целом свету, и још нешто, ретчење Дарданелског проблема у смислу руских интереса, проузроковаће читаву револуцију духова овога царства, јер од тога момента настаће једна велика епоха мира, сређивање домаћих питања, велике и корените реформе у друштвеном и државном животу. То ће бити истовремено и један од најзначајнијих светско историских датума, који ће упутити руски колос путевима цивилизације и прогреса, чији се триумф може очекивати само у благодетима дугог и срећног мери...

Политичке вести

Атина. — Живо се коментарише у политичким и дипломатским круговима колективна представка посланика сила споразума коју су јуче учинили код председника мин. Ламброса. Ова се представка држи у највећој тајности.

Поводом употребе лаке грчке флоте против немачких сумарена Ламброс је изјавио да ће још данас на грчким лађама, истакнути француске заставе.

Грчка штампа

Атинска влада преко свога пресбирова демантовала је документе о предаји Рупела и тужила „Патрис“ која их је објавила. На то је пресбирво привремене владе издао следеће саопштење, штампано у свима венизелистичким новинама.

„Атинска влада тужила је „Патрис“ због објаве званичних поверљивих аката шесте сереске дивизије, који се односе на предају Рупела и целе источне Ма-

кедоније Бугарима по предходном споразуму, и оспорила је у исто доба аутентичност тих аката. Изјављујемо да је преписе тих званичних аката предао уредништву „Патрис“ познати новинар г. С. Протонотириос, са Накоса, каплар за време последње мобилизације, који је служио као писар у штабу сереске дивизије и у исто доба био и лични секретар дивизијара г. А. Баира. Г. Протонотириос међу првима је сазнао тајне наредбе министарства војног које су се односиле на предају источне Македоније; па како се ових дана налази у Солуну, то га је Пресбирво привремене владе позвао и добио од њега следећу изјаву у погледу демантија атинске владе:

„Било је природно да атинска држава демантује ова акта јер се њена досадашња политика остваривала на лажи о савременим догађајима и на порицању историјских истина. Али ова издајничка акта постоје. Служећи у штабу шесте сереске дивизије за време упада бугарског у источну Македонију, вршио сам дужност писара при штабу и личног секретара дивизијарева. У томе својству сазнао сам та акта, која сам сматрао за патриотску дужност да објавим преко штампе да би се најзад разбудило грчки народ и да би се обавестило о стварним расположењима германо-филског апсолутизма. Тако наредба потписана од министра вој-

ног генерала Јанакица под пов. бр. 663 и датумом 9 марта, дакле више од два месеца пре заузећа Рупела, наређивала је уступање без отпора утврђења Дова-Тепе, Рупела и Крушовитика страним трупама које би ушле на наше земљиште а које су, очевидно, германо-бугарске. Предвиђање упада под погодбама под којима се стварно и изврши на два и по месеца доцније, доказује неоспорни споразум с Германо-Бугарима. Нека држава атинска изјави отворено да ли постоји да или не, такав телеграм са бројем 663 и датумом 9. март.

Нека изјави да ли постоји, да или не, под поверљивим бројем протокола 1228 и датумом 27. априла, наредба с потписом Јанакица, која укида предходну наредбу и која за утврђења Рупел и Крушовитико наређује оружани отпор, и то због тога што је требало да их Французи заузму.

Нека изјави да ли постоји, да или не, наредба под бројем пов. протокола 1484 од 13. маја с потписом Јанакица, која је издата на неколико часова после уласка Германо-Бугара у Рупел, и која укида ову последњу наредбу а враћа у важност наредбу бр. 663, дакле забрањује отпор.

Ово узастопно и подло опротивљавање одаје јасно постојање ранијег грчко-немачко-бугарског споразума против Савезника, а у исто доба и против грчке отаџбине. (Сутра крај). Пол-Луј

Б. Лазаревић

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Из мојих белешака —

Совичка Коса

Положај је јединствен за одбрану. Утврђен је врло солидно, јамачно још раније, јер су ровови разбијани у камену минама. Сви ровови — траверзе — везани су по целој дужини телефонском. Жаце су још стајале. На сваких 15—20 метара, место за осматрача и најбоље стрелце. То је место снабдевано штитом од челика, са крилима која се расклапају. На средини штита прорез за гледање и пушку који се може, према потреби, затворити.

Метак од пушке, гледао сам, оставља само белегу у облику звезде. Дакле, апсолутно сигуран заклон. На положајима нашао сам само два гроба са крстачом. Сви други, а има их врло много, затрпани су, на брзу руку, у јаке, које су наше хаубице изриле. Све је то рађено на брзу руку. То се види по томе, јер им вине из земље колена, руке а негде и главе.

Ровови и простор између ових, пуну су муниције, рушак изло-

мљених, бомби и разног пионерског алата. Гомиле још неупотребљених котура бодљикавих жица. Много, врло много пустих, крвавих шапки, чије газде, јамачно, леже затрпани по положајима.

Десетину двадесет лешева по рововима и испред ових нашао сам. То су сигурно од последње ноћи. Један крупан црнопураст бугар. војник, испред рова, лежи полећушке са раширеним рукама. У десној руци још држи стиснуту немачку бомбу са држалицом. Погођен шрапнелом у главу, ту је пао.

По свему, што се на тим положајима види, рачунало се на зимовник. Они, који су ту били нису рачунали, да ће га напустити. Овај положај, са положајима Старковог гроба и Кајмакчаланом, сачињавају један систем, не положаја, него формалних утврђења, градова. За Бугаре, они су положаји представљали оно исто, што је за Французе био Верден. На тим положајима, Бугари су сигурно рачунали да ће бранити и одбранити Македо-

нају. На тим положајима они су мислили да истропе непријатеља и да га онеспособе за даљу акцију...

Као што смо видели, они су се преварили у рачуну. Наде, које су полагане на ова утврђења, а нарочито на Кајмак-Чалан који је, јамачно, зато и крштен. Борисав Град, пропале су. И нека знају, пропаће увек у јуначком сукобу: очи у очи, дим у дим, прса у прса. Њихов је специјалитет, са изгледом на тренутни успех, у издајству. Као оно, кад од нас 1915. год. напали с леђа, или у препадима као оним кад су нас без објаве рата напали на Брегалници, а Румуне у Добруци!

Да завршим овај одељак о Совичу, са једном карактеристичном епизодом са Совичких положаја.

Двадесетог септембра у 3 сах. изјутра, био је још мрак, без месечине. Небо пуно звезда. Пучинава је престала. Бугари нису изазивали, а наши нису одговарали. Обично то бива, да се пред зору јавља затишје на положајима. Сан заклапа уморне трепавице — тело тражи одмора.

У митраљеском одељењу... бат. командир тога одељења није спавао. Њему је чудна била ова тишина. Он је устао и послао патролу горе ка бугар. положајима.

Место извештаја, одозго се, после кратког времена чу песма. Мало после, на бугарским положајима разлеже се, уз пратњу виолине песма: „мој јаблане шири гране...“

То је певао чувени свирач, Љуба Сенајц, редов митраљ. одељења, док је заступ. командира митраљ. одељења јављао, доле, штабу: Бугари су одступили.

Бегство наших заробљеника

Знатан број наших војника, који су били у ропству код Аустријанаца и Немаца, чине очајне покушаје да побегну из ропства и да се врате међу своје другове, да би се понова борили противу мрскога им непријатеља и осветили за све претрпљене муке у непријатељским канџама.

Њихово бегство скопчано је са великим тешкоћама; не знајући пута ни језика, и приморани да се крију од свакога, они несрећници лутају по неколико недеља, хране се корењем и оним што жађу по пољима, па разуме се многи и пропадају или бивају по-

нова ухваћени. Међутим има примера да понеки и успеју да пређу на неутрално или савезничко земљиште и да тако учине крај својим моралним и физичким патњама. Неки су прешли чак и у Холандију, други у Швајцарску а у последње време највише их се спасава у Италију.

Тако, недавно је пребегло у Италију редов 9. пука Сава Тришић из Лозовика. Он је био заробљен прошле године у Стигу, 1. октобра, па је одведен у Болдогасоњ у Мађарској, где му је главни посао био да копа гробове за огроман број наших заробљеника који су ту поmrли од заразних болести и глади пошто су за храну добијали неку суву рибу и скроб. Доцније је послат са другим заробљеницима на талијанску греницу где су по брдима носили даске, жице и други материјал на положаје, уместо товарне стокe. Чувари, Мађари, псовали су их, тукли и често вешали по два сата.

Сава је два пута већ био бегло али је оба пута био хватан после неколико дана и кажњаван вешањем по два сата дневно. Најзад у августу и трећи пут побегне са једним другом, Миланом Поповићем из 3. коњич. пука, При пролазу кроз аустријске границе, стражар их опази и припуца; Милан на месту погине, а Сава успе да побегне ка талијанским предстражама где је врло пријатељски дочекан и угошћен. Он је стигао на Крф и ускоро ће у своју команду.

Поднаредник 13. пука I п. Владимир Токић из Сљедоваца, заробљен је још у августу 1914. г. при нашем прелазу преко Саве. Вођен је из логора у логор, са зла на горе, док и он није доспео на талијанску границу где је вршио најгоре измењарске послове. Крајем јула ове године нађе прилику и побегне са једним другом кроз непроходан планински терен у Алпима, где су лутали читавих 20 дана. Друг му се је успут изгубио или пао у провалију а Владимир срећно стигне до талијанских трупа где је добио ново одело и обућу и где је добро почашћен. И он је стигао на Крф, па ће ускоро стићи у своју команду где ће друговима причати како је тешко робовати туђину и како је слатко бити у својој команди међу својом браћом у златној слободи.

талији Маринковић и деци Милећу и Ратамиру, који су остали у кући Гавасокој, улица Јастребловљева бр. 74 до дамије. Известити га да ли су у Призрену и како су са здрављем како би им могао послати новаца на пошту 999.

— Радивој Андрић поткивач моли г. Периду Дмитријевић из Београда, Молерова ул. 32, да се распита за Анку Андрић која седи у Михајловој кући, Которска бр. 15, да се јави на адресу поште 999, како би јој послао новац.

— Милорад Вићентијевић, железничар, јавља своје тасту Јовану Ђорђевићу лончару у Параћину, да је здрав са Будимром, Војом и својом браћом — у Солуну.

— Светозар Ј. Милосављевић

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 26. окт.

Од првог јула до 1. новембра (по новом) анго-француске су трупе у току операција на Соми заробиле 71.532 немачких војника и 1.449 официра. Заробиле су 173 пољска топа, 130 тешких топова, 215 рововских топова и 988 митраљеза. Само француске су трупе заробиле 40.796 војника, 309 официра, 88 пољ. топова, 101 тежак топ, 104 рововска топа и 535 митраљеза.

Северно од Соми француске су трупе оствариле знатне успехе између Ле Бе и Саји Сајизела.

Јужно од Соми Французи су и поред јаке кише извршили напад на непријатеља. Имали су врло озбиљних успеха, на фронту од 4 километра заузели су све немачке положаје од шуме Шолна до југоисточно Абленкура. Француска је пешадија освојила сасвим села Абленкур и Пресоар.

Напредујући источно од Абленкура, Французи су заузели јако утврђено гробље тога села и напредовали су на југу од Абленкура до вивца Гомјекура. Број заробљених војника у току дана који је до сада утврђен прелази 500 од којих има доста официра.

На Верденском фронту артиљеријска борба.

Солунски фронт. — На целокупном фронту осредња активност обадве артиљерије. Источно од Преспанског језера савезничке су трупе одбиле један бугарски напад у области Гермака. Савезнички аероплани бомбардовали су више места у Вардарској долини. Један је непријатељски аероплан оборен близу Битоља у току борбе са једним француским пилотом.

Италијански коминике

Рим, 26. окт.

Непријатељски одреди изненада су напали наш положај код Сано јужно од Лопиа у долини Адиже али је њихов напад убрзо одбијен.

Непријатељ врши јаке нападе уз садејство артиљерије, на положај, Обсер Ватоар у долини Травиньола, али су сви напади одбијени. У току јучерашњег дана, и поред рђавог времена, била је јака артиљеријска борба на Јулијанским Алпима. Наше су батерије разјуриле колоне непри-

јатељских трупа и комору, које су биле у покрету.

Наша пешадија журно утврђује задобивене положаје.

Енглески коминике

Лондон, 26. окт.

У току ноћи проширили смо наше положаје источно од Варленкура и предузели напад на непријатељске ровове између Гомекура и Сера. Непријатељ је претрпео велике губитке, заробили смо доста војника. Јаке кише спречавају операције.

Доцније. — Јужно од Анкра непријатељ бомбардује наш фронт. У области Ле Бе, наша је артиљерија бомбардовала непријатељске саобраћајне ровове.

Румунска ситуација

Лондон, 26. окт.

Према једном телеграму «Тајмса» добијеном из Букурешта, генерал Беларов, представник руског генералштаба у румунском штабу изјавио је, да је потпуно задовољан перспективама румунске одбране у Карпатима и сматра, да је општа ситуација врло задовољавајућа.

Потопљен амерички брод

Лондон, 26. окт.

Амерички брод «Ланау» од 692 тоне торпедован је од једног немачког сумарена. 30 људи посаде спасао је норвешки брод «Тромп Апара».

Торпедован дреднот

Лондон, 26. окт.

Британски адмиралитет јавља да је један енглески сумарен бацно више торпеда на један немачки дреднот близу данских обала. Дреднот је погођен али се не зна колико је оштећен.

Снабдевање сумарена

— једна савезничка афера. —

Атина, 26. октобра

Писма објављена у «Патрису» начинила су огромну сензацију. Остали атински листови доносе опширне коментаре о афери г. Калимасиотиса. «Естија» вели између осталог: «Радознали смо да видимо, да ли ће после данашњих открића бити још људи, који ће бранити кобну политику владе. Ова политика није се разликовала нимало од трговине, коју је водио националистички посла-

ник, немајући чак ни за изговор, који овај има да стекне имање, док је влада предала Грчку, везаних руку и ногу, најнепомирљивијим непријатељима расе». «Астир» јавља, да ће се ускоро ухапсити многа лица, за која се је утврдило, да су учествовала у снабдевању немачких сумарена. Како изгледа, атинска влада неће протестовати против ове мере.

Г. Калимасиотис, пре него што га је ухапсила савезничка полиција упутио је краљу Константину писмо, у коме га моли за интервенцију у његову корист. Он тврди упорно, да на документима, која га компромитују негови су потписи фалсификовани. У писмима нађеним у кући г. Калимасиотиса компромитовани су јако посланици Турске и централних држава.

Италијанска офанзива

Сдјек велике победе на Карсу

Рим, 26. окт.

Ратни дописник «Трибуна» на италијанском фронту јавља да су аустријске армије северно и јужно од Карса претрпеле огромне губитке.

Врло јаке италијанске снаге надиру кроз шуму, пошто су пробиле аустријску линију на реци Випаху. Услед овог напредовања обема армијама прети опасност да буду опколене.

«Месађеро» пише да су многобројни непријатељски батаљони уништени од италијанске артиљерије. Други имају 75 од сто губитака.

Дописник «Морнинг Поста» у Риму телеграфисао да је италијански народ примио скромно без разметања и претеривања обадве узастопне италијанске победе. Аустријанци сами признају да су се повлачили на целом фронту код Карса.

Како аустријски тако и немачки листови прате са великим интересовањем важне догађаје који се одигравају на италијанском фронту. После малог колебања, они признају напредовање непријатеља али се усиљавају да омаловаже успех.

Дописник «Франкфуртер Цајтунг» на аустријском фронту описује силно дејство италијанске артиљерије. «Италијани, вели он» поред својих топова имају велики број енглеских и француских топова. Служе се такође справама за бацање бомби великог кали-

ви и моли за извештај о њима, преко поште 999, Солун.

— Димитрија Ђирковића економом из Јагодне извештава зет Жив. Р. Бурић казанија да је здрав са својим шураком Мил. Д. Ђирковићем арт. поштом и желе вести о својима преко Беогр. Новина.

— Драгојлу Јеремичеву сврш. учен. рад. школе у Јагодни извештава брат Душан да је здрав и моли да му се јави.

— Радослав Гојковић учитељ извештава своју жену Стану и ћерку Даринку, учитељицу, Престолонаследникова ул. 10, Београд, да је с Емилем, Драгим и Војом здрав и моли да му се јаве на адресу: Команда небо-раца бр. 2. Новац слао двапут.

Сви доле именовани војници здрави и желе да им се њихови

ПОШТА

За Србију

— Пуковнику Љуби Остојају Босанска 65, Београд. Молим известити ме да је Никола Брзаковић са браћом Владимиром, Миланом, Бошком, Николом, Драгољубом Анђићем и Николом Дукчићем жив и здрав. Милош Брзаковић, Душан Љубић и Жика Филипа Матића умрли су. Славко треба да се је јавио као заробљеник.

— Глигорије Маринковић кондуктер призренске поште моли г-ђу Славку Гавриловић, дипломирану бабицу града Призрена као и г. Николаша апотекара и Алексе Јанићијевића бакалина из Призрена да буду добри да га известе о његовој жени На-

из села Цветојевка срез и окр. врагујевачки, извештава своју мајку Љубицу и жену Илдинку да је жив и здрав а тако исто живи су: Милош и Живота Милосављевић и Живадин и Чедомир Марковић. Моли за одговор преко Црвеног Крста у Женеви на пошту 999.

— Тоша Рузинатовић извештава мајку, Захарију и сестру Донку, Царице Милице 15, Београд, да је жив и здрав. Моли за извештај преко поште 999.

— Петар Марић учитељ — Ариље, извештава жену Периду да је жив и здрав. Послао је 300 круна. Моли за одговор на пошту 315.

— Анти Младеновићу, беогр. учитељу—Црвени Крст, Женева Молим те известити мога брата Љубу, адвоката Ваљева. Господ-

ска бр. 82, да сам ја, Михаило Немања, браца Јоцића деца Божана и Момчило; моји шураци Милорад, Душан и Миша сви здрави. Немања у француској матурира. Здрав је и водимо бригу о њему. 300 круна послао за Лепу и лепу преко г-ђе Драге Ташковаћке. Нека се распита и извести где је Лена са децом; како су и јесу ли новац примили? Шта је са сестром Лепом, зетом и децом? Бринем много што ми се не јављају; а његов извештај ништа не говори о њима. Чуди ме. Одговор на пошту бр. 315. Твој друг Мита Станковић учитељ.

— Вучко Илић моли Петра Коруповића, свештеника из Глоговца—Јагодина, да извести његову фамилију да је он, син Драгомир, зет Богомир, пријатељ Света и Милан живи и здра-

Непријатељска артиљерија спрежава да се аустријској војсци шиљу појачања, страховито бомбардујући задње делове аустријске.

Ратни дописник »Локал Ајндајгера« описује то исто. Стотинама непријатељских топова гурвају и дању и ноћу.

Дописник »Фосише Цајунга« хвали италијанске алпинце који врше на планинама изванредне војничке радове.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Благодарене.

Данашњем благодарењу у српској Св. Саве присуствовао је Његово Краљевско Височанско Престолonasседник Александар, Господа Министри, Генерали, Владени Комесари, шефови војних одељења и велики број виших и нижих официра и цивилних чиновника. Црква и њено двориште било је препуно побожних Срба и Српкиња. Говорио је складно г. Методије.

Годишњица заузећа Солуна.

Данас прослављају Грци на свечан начин четврту годишњицу заузећа Солуна.

Прилазак Народној Одбрани.

Атински лист »Елефтерос Типос« саопштава, да је готово цео 43 пук који гарнизонира у Волосу пришао револуционарном покрету. Командант тога пука већ је отпутовао за Солун.

Заузеће арсенала.

Јављају из Атине да су Савезници заузели арсенал на острву Леросу који припада одбрани сумаренској.

Читуља.

Накопа Т. Видојковић, обвезник једног нашег пука јуначки погинуо са пушком у руди, у борби са нашим вековним непријатељем; издахнуо је на положају управљајући своје погледе омамо, где је његов драги завичај, где су му мили и драги, за којим је тако чежнуо. Он је херојски погинуо доживевши да ступи на праг своје миле отаџбине, коју је тако волео и за коју је и живот свој жртвовао. Али није погинула његова и наша замисао — ослобођење Србије и уједињење Српства. За њим тугује његова родбина и његова ожалошћена

«Теплихе Рундшау» јавља да се италијанска артиљерија пре и најмањег јуриша пешадије, стара да методичном и ефикасном ватром уништи сваки ров и да оне способности сваку непријатељску батерију.

Италијанска артиљерија великог калибра гађа непријатељске одреде и одваја их од главне снаге. У току последње борбе на Карсу, италијанска је артиљерија дејствовала са истом интензивношћу 200 сахата.

браћа Вукашин и Драгомир Видојковићи из с. Вароши среза сврљинског округа нишког.

„Један Јерменин — један златник“.

Под овим називом, како јављају »Новом Времену« основан је у Баку фонд за ослобођење Јермена из ropства турског и курдског. Скупљање прилога узеле су на себе редакције јерменских листова: »Арев« и »Оризан«. До сада је на тај начин откупљено само у Битлиској области око 400 Јермена.

Дакле робље се продаје по једну лиру од комада. Мора бити да Виљемови савезници имају те робе доста, јер грешни поданици у Турској некад су морали платити стотина и хиљаде лира да откупе једно одведено дете или човека.

Штрајк у Каламати.

Све радничке корпорације у Каламати објавиле су штрајк услед оскудице у хлебу и брашну.

Венизелосова улица у Волосу.

Једна група резервиста користећи се помирном скинула је таблу са Венизелосове улице у Волосу и заменила је таблом са именом грчког престолonasследника Ђорђа. Општина Волоска ренила је да поднесе тужбу против резервиста.

Родитељима.

Павештавају се родитељи, чија су деца 3. ов. мес. отпутовала лађом за Атину, за у завод г-ђе Грујићке, да су сва срећно и здраво стигла у завод.

Из канцеларије Владени Комесара, Бр. 1864. Солун.

Благодарност.

Придојили Владеним Комесарима:

Г. Лазар Д. Радосављевић артиљеријски пуковник 250 драхми да се подели на дан 24. окт. т. г. сиротним српским избеглицама место шесто месечног помена његовој мајци Марији Д. Радосављевић.

Г. Бранислав Рамадановић вишегодишњи чиновник на »прузи Солун—Митровица—Ристовац, 25 драхми да се подели сиротним српским избеглицама и 25 драхми за дочек рањеника у Водену.

Г. Драгомир Наумовић бив. саобраћ. приправник с. д. ж. 10 драхми да се подели сиротним српским избеглицама на дан његове славе Св. Ђурђице, 3. новембра.

Г. Данило Р. Марковић коњич. капетан II кл. 100 дин. у сребру за дочек рањеника у Водену место трогодишњег помена његовој покојној матери.

Владени Комесари и овим путем изјављују у име сиротних српских избеглица и рањеника своју благодарност дародавцима.

Из канцеларије Владених Комесара, 24. окт. 1916. год. Бр. 1831, 1833, 1836 и 1842. Солун.

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 26. октобра.

25. окт. јака активност наше артиљерије. Важније пешадијске борбе није било.

Пробио сумарен

Копенхаген, 26. октобра.

Сви покушаји, да се спасе немачки сумарен U 21, који је услед мале насео код данских обала пропали су. Сумарен је напуштен, а његову посаду су спасли немачки контраторпидиери.

Афера г. Каламатиотиса

Атина, 25. окт.

Афера г. Каламатиотиса постаје све занимљивија. »Неа Елас« пише следеће: »Г. Каламатиотис вођен је у свима својим поступцима од г. Гунариса, шефа националне странке, чији је он интиман пријатељ... Г. Гунарис је, а не немачки сумарен торпедовао два грчка пароброда, на којима су били гочки грађани«. Исти лист оптужује г. Гунариса, да је он тражио од г. Заи-

миса, кад је овај био први министар, нарочито повластице за г. Каламатиотиса. Он је тако спасао овога, када су савезничка посланства тражила његово хапшење пре неколико месеца.

Избори у Америци

Њујорк, 26. октобра.

Изборна борба завршена је синоћ. Републиканци су потрошили на њу милион и 865 хиљада долара, демократи милион и 126 хиљада. (Радио).

Стурмерова болест

Петроград, 26. октобра.

Стање здравља руског министра председника г. Стурмера узнемирује. Лекари су му наредили апсолутан одмор. (Радио).

Кандидатура Цепелина

Амстердам, 26. октобра.

Буржоаске странке изборног округа Либкнехта намеравају да истакну кандидатуру графа Цепелина приликом избора посланика на место Либкнехта, који је осуђен. (Радио).

Деп пример Другарске пажње

Официри пеш. пука на скупу од 12. октобра нашли се побуђени да се одуже сенима својих драгих другова, палих у новим, светим борбама противу наших вековних непријатеља Бугара. У томе циљу решено је, да се са сумом од 1125 драхми помогне школа српског избегличког логора, те да би се тиме ублажили болови деце, која су далеко од свога Огњишта и да би се на тај начин освежила успомена на храбре официре, који су се борили за наше опште Огњиште, који су се борили зато, да то Огњиште које је већ почело да тина, засија новом светлошћу и топлотом, да би могло у своја слатка недра примити нас и децу нашу, која су данас далеко од своје земље.

Нека је светао спомен сенима. Ми нисмо хтели дизањем надгробних плоча, каменова или пирамида стварати нешто што би могло очувати сећање на јунаке овога пука, који су посејани по Кајмакчаланском масиву. Нисмо. Јер смо хтели да стварамо нешто ће остати вечито упркос Диету Времена које вечито дубе. А ток времена је у стању

Саопштења

— Драгомиру Муњићу резерв. поручнику. — Оглас, за који сам ме питао, нисам могао пронаћи. Драгић.

— Да изволи предстати оvd, Консулату г-ђа Видосава Милојевић ради пријема писма.

укућани јаве на моју адресу Милана Петровића из »Житковца у Солуну хотел »Шар« и то: Живојин Антић, Јоца Матић, Пера Стаменковић, Милош чанковић, Илија Петровић поручник из Алексинца, Милија Миловановић са сином Драгчетом из Краљева, Добросав Петковића са сином Михаилом из Вакупа, Владимир Јовић из Гредетина и Милан Станковић поручник учитељ, Стоја Павловић, Бора Павловић, Тика Павловић, Душан Јанковић, Душан Милосављевић, Чедо Живаћ, Јевта Петровић, Влајко Манојловић, Диле Радичевић, Добросав Бркић, Чедо Стошић, Чедо Бузић, Жика Бузић, Војислав Митић, Воја Дачин, Светислав Јовчић сви из Прилиовице, Борисав Ракић, Драгољуб Ракић, Светилик Ракић и син, Љубомир Урошевић, Вукадин Ристић, До-

бросав Љубић, Милутин Златић и брат из Моравца, Марко Ташић, Тиме Лакић, Драга Здравковић, Никола Здравковић из Сувогне, Василије, Богољуб, Михајло, Радојко, Милац, Душан, Јован Грујић, Добросав Ђорђевић, Марјан Станојевић сви из Рутевца, Аврам Станисављевић, Тиме Љуба, Богомир Савић, Богосављевић Недељковић, Јеврем Ђорђевић, Васа Ђорђевић сви из Житковца, Жика Стаменковић, Брвовац, Милун Швабић Трњане, Станоје Богосављевић Ложица, Лаза Младеновић трњане, Сава Симић Корман, Милун Милојковић Нозрина, Милојко Миладиновић Срезовац, Александар Живановић Корман, Божидар Миливојевић, Стеван Јерчић, Милош Јаносевић из Мозгова, Сава Стаменковић из Краљева, Богомир Живковић Брадарци, Милан Мил-

кић Криви вир бољевачки, Бурђе Николић петак Стублина, Добросав Марковић Тићина, Чедомир Илић капетан са сином Корман, Михајло Стојанкић Соко Бања, Василије Мутавић поштар Влад. Хан.

Јездимир Стефановић трг. из Јагодине јавља општини миловачкој срез' беличког да су ниже именовани здрави:

Живан С. Арсић капетан, Радојко Николић поручник, Милан Мандић подпоручник, Витомир Ракић наредник, Драгољуб Ђорђевић, Милија Ђорђевић, Милун Николић, Милосав Ристић, Стаменко Јевтић, Милутин Николић, Жико Влајкин, Живота Масаулија, Јован Грујић, Владимир Ристић, Милић Филиповић, Светомир Палин, Влада Боцић, Влада Јевтић, Милутин Јевтић, Андра Јевтић, Живота Ђокић,

Живота Ж., Алекса Нешић, Божидар Калавали, Андра Драшковић, Јаков Бучковић, Љуба Вучковић, Душан Крстић, Миленко Богојевић, Владислав Обрадовић, Раденко Трајковић, Жика Бркић, Санда Љ. Илић, Данило Трајков и Сретен Ковин.

Општина Багрданска: Стеван Мијајловић и син Илија, Гвозден Миловановић, Светомир Милутиновић, Војислав Томић, Стеван Прокић Жика умро на Крф, Димитрије Јовановић, Сретен Манић, Славко Глигоријевић, Милан Дамњановић, Живко Н. Поповић, Илуја С. Ристић и брат, Милан Митић, Иван Митић, Дамњан Митић, Милош Митић, Славко Божић, Илија Божић, Светолик Петровић, Недељко Панчић, Пера Јакин и брат, Тихомир и Тина Тодорови, Панча Младеновић, Милосав Димитрија

Панића, Миленко Ђокић и Микица, сви из Доњег Рачника.

Каменко Мијин, Борисав Цанин, Сима Вујетин, Светозар Радин, Пера Антић, Јован Стаменков сви из Врановца.

Велисав Грујић и син, Љубомир Јевтић, Станислав Вићин, сви из Горњег Рачника.

Општине Г. Штипљанске: Илија Милошевић, Воја Тозе Милошевића, Јездимир Богданов, Глигорије и син Братислав, Рада, Сима, Дина, Влајко Милошевић, Костадин, Милан Драгутинов и Гвозда Антин.

— Драгомир, Меливоје и Радојко Бркић, јављају својима, да су живи и здрави и моле мајку да преко »Београд. Новина« јави своју адресу, како би јој послали новац.

Оглас

Српски Црвени Крст моли сва Друштва Црвеног Крста и Одборе за привулање прилога да не шаљу нашем Црвеном Крсту прилоге непосредно, као што је објављено у прогласу, него да их шаљу нашим мисијама на страни. Црвени Крст најнадније све трошкове који од тога произађу било за закуп локала за смештај ствари било за друге.

Из канцеларије Краљев. Срп. Генер. Консулата у Солуну, 22. октобра 1916. год. ПБр. 2825.

Прекјуче у 9 сати, на углу улице vis à vis Краља Ђорђа, изгубио сам кожни нотес у коме су поред разних забележака била и важна званична документа која су за другога апсолутно без вредности. Новаца није било.

Молим оног ко буде тај нотес нашао да ми га преда, на чему ћу му бити веома захваљан.

Владимир Живановић, ср. начелник.

Велико Стовариште
Г. Ј. Карвонидеса
улица Симерос 5.
КОЊАКА, ВИНА и других артикала.
Најсолиднија услуга. Цене су врло умерене. 115

Атинска Банка

Има част известити публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у дну улице која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе пошиљке новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писама; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС
специјалиста за унутарње болести. — Управник болнице за заразне болести

Поткожно убризгавање Неосалварзана као и новог француског препарата „Galyx“ противу сифилиса.

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану улица престоло, наследника Ђорђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 17—12

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ
Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу.
Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана.

18-те годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Египатска. 31—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јанукаки Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљица свих

других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Реа, Фос, Авги и Кирки, које се могу добити у свима продавницама дувана. 26—36

Нова Књижара
МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Продаја ангро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 13—15—2

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 13—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кики	Дин.	1.—
„	Глубек	„	0.80
„	Јани	„	0.65
„	Афрос	„	0.50

Посетите и купујте у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривлажнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондесованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластаца, чоколада, бисквита, разна теста итд.

Најфинији сејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршје“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 56—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

84—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијетета у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих такача. Сала је пространа и одлично осветљена.

Певачи су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан.

После варијетета кабарета

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^о ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мариса, чипака, пантлега платна, мушета. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помадне робе

МЕРКАДО ЈЕСИД

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палета од плиша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике шарине од шевиота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 1—16

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БАНКА САНТИЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом солидном и кулантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 50—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спробу Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштаненим упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 18—30 УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врсти.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 107—90